

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.)

ಕೊಂಡಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ತೀವ್ರವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ದಾವಣಗೆರೆ, ಟೀ.ನರಸೀಪುರ, ಮಂಡ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನಬೇಕೆಂಬುದೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕರು ಯಾರ್ಯಾರೂ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಲಭರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದೂ ಕೂಡ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಫೊನ್ನೆತಾನೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಮತ್ತು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಆ ರೀತಿ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಮನೆ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕವರು, ಕೇವಲ ಕೆಳದರ್ಜೆಯವರು ಇರುತ್ತಾರೆ; ಅವರಿಗೆ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಮುಂಬೈ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಿವಾಸಿಗಳ ತತ್ವಾಪಿ ಮರೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸುಗಳ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕರ್ಣಾಟಕ ಅಫೀಸುಗಳಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮನೆ ನಿಕ್ಕದೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳ ನೈಲ್ಡಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಅದು ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಮೈಸೂರಿನ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರ್ಯಕಸಭೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆಗಿ ಕಾನೂನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ತತ್ವಾಪಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಯ್ಯ ನವರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದಾರೋ "Government do undertake necessary steps to build houses for their own employees" ಎಂದು ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲು ಪಾಸ್ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಇದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾದ ಗಮನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಯ್ಯ ನವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

Sri P. R. RAMAIA.—I seek the leave of the House to withdraw the resolution.

The resolution was, by leave, withdrawn.

No. 6. Establishment of new Factories in other parts of the State than Bangalore.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ (ಮಹವಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

“ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಭಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಕೂಡದೆಂದೂ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಲಿರುವ ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡುವಂತೆ ಹರಡಬೇಕೆಂದೂ ಈ ಸಭೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.”

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಅಂದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಭಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಅನೇಕವು ಇವೆ. ವಿವಾನ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಟೆಲಿಫೋನ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಗವ್ವಮೆಂಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಪೊಲಿಸ್‌ಲೀನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಮೈಸೂರು ರಾ್ಯಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ರೆಂಕೋ, ಏರ್‌ಮೆಕ್ ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಅಂದರೆ ಬಟ್ಟೆ ನೇಯತಕ್ಕ ಗಿರಣಿಗಳು, ಹಿಟ್ಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಗಿರಣಿಗಳು ವಗೈರೆ ಅನೇಕವಿವೆ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಉಲ್ಲಭವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೇ ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಾದರೋ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿ, ನಿಯಮ ಇಲ್ಲದೆ ನಗರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಅರೊಂದು ಇರೊಂದರಂತೆ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ನಗರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಹರಡಿ ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹೊಗೆ, ಧೂಳು ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರತಕ್ಕ ದುರ್ಗಂಧವಾದ ಗಾಳಿ ಇವುಗಳಲ್ಲದರಿಂದಲೂ ಆಯಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬಹಳವಾಗಿ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಕೂಲಿಗಾರರು ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಿತಿಮೀರಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸೌಕರ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 10—15 ಮೈಲಿಗಳವರೆಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಂಚಾರಾನುಕೂಲ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಟ್ರಾಂಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಜನಗಳು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ

ಕೂಲಿಗಾರರಾಗಿರುವವರ ಜೀವನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿ ಯಾದ, ವಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲ. ಕೊಳಕು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ 92 ಸ್ಕಂ ಏರಿಯಾಸ್ ಇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಸ್ಕಂ ಏರಿಯಾಸ್ ಹೆವಲಪ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮಿತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದೂ ಕೂಡ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 5000ರಂತೆ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಜನ ಒಂದು ಎಕರೆನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸ ಬೇಕು, ಒಂದು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 500 ದನಗಳೂ ಸಹ ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—They require larger space!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜ ಮೂರ್ತಿ.—ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜಾಗ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನೂ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲೇ ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಸಬಾದ ವ್ಯವ ಸಾಯವನ್ನು ಕೂಡ ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಕೂಲಿಗಾರರೊಡನೆ ಸಮ್ಯಕ್‌ವಾಗಿ ಜಮಾನು ಬಂಜರು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಅನೇಕ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯುದ್ಧದ ಅಪಾಯ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಆವರಿಸಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದವರು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ದೊಡನೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೆಶೆಯಿಂದ ಯುದ್ಧ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಾಗಿಲಗೇ ಬಂದಂತಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಏನಾದರೂ ಯುದ್ಧ ಸಂಭವಿಸುವುದಾದರೆ ಯುದ್ಧದ ಭಯ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತಟ್ಟುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು, ಟೆಲಿಫೋನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ, ವಿಮಾನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ನಿರ್ಮಾಪಕರಾದ ಕೆಂಪೇಗೌಡರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಗಡಿಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ದಾಟಿದರೆ ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಈ ಗಡಿದಾಟ ಬಹಳ ದೂರದವರೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಕೆಂಪೇಗೌಡರ ಭವಿಷ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಖಂಡಿತವೆಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

L.A.

ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ : ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ದೇಶ ಅಥವಾ ಷೆಡ್ಯೂ ಮುಂದುವರಿಯ ಬೇಕಾದರೆ ಕೇವಲ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ವ್ಯವಸಾಯ ಒಂದರಿಂದಲೇ ಯಾವ ಗ್ರಾಮವೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಜೀವನದ ಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೈತರು ಮತ್ತು ಬಡಬಗ್ಗರು ಕೊಡುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು, ತೆರಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಡಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಲಿಗಾರರ ಅನುಕೂಲವಿದೆ, ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲುಗಳೇನೆಂದು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನ ಬಾಕಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ಯುದ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುವುದನ್ನೂ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವಿರುವ ಕಡೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಕೃತಿ ದತ್ತವಾದ ಸೌಕರ್ಯವಿರುವ ಕಡೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅವಕಾಶವು ಎಲ್ಲೆಡೆಯೋ ಅಲ್ಲಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಫೋಲ್ಟಾಹ ಮಾಡಿ ಸಂಪಾದನಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರ ಜೀವನ ಸೌಕರ್ಯ, ಸಂಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ದರೋ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅನೀತಿಯನ್ನು ಬದರಾಯಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Resolution moved :

“That this Assembly is of the opinion that no more big factories should be started at Bangalore and the new factories to be started at Bangalore should be scattered throughout the State.”

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—I am sorry I have to oppose this resolution. The Hon'ble Member from Malavalli has evinced a great interest in the citizens of Bangalore; I am grateful to him. He said that Bangalore was flooded with factories and this will endanger the lives of the Bangalore public. Well, if that is the case, the Corporation of Bangalore is well provided with Acts and Regulations to modify that. So, we leave it at that. People of Bangalore know how to look after themselves and if there are slums, it is not on account of the factories but for other reasons into which I need not enter here.

My friend Sri Nagaraja Murthy must remember that during the last ten years, after the war, the Government of Mysore has not developed a single industry in Bangalore. The factories like the Machine Tools, the Indian Telephone Industries and the like are all started by the Central Government for reasons well known to them for starting them at Bangalore.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ—ಹೊಸ ನಗರ).—ಮೆಷಿನ್ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲೆ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಪೋಸರ್ ಬಂದು ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಹೀಗಾಗಿ ಆಗಲೇ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಯಾರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ದರೆಂಬುದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಕೇಳೋಣ; ಆಮೇಲೆ ಆ ವಿಷಯ.

Sri V. M. MASCARENHAS.—The Hon'ble Member requested the Mysore Government not to start any factories at Bangalore. I want to say that Mysore Government are wise in giving anybody a chance to start factories merely because it gives employment. You are the very people who are going on telling that unemployment is growing and if anybody comes forward to start a factory what is the answer any sensible Government gives? If anybody starts a factory at Bangalore, the reasons are obvious. It is due to the good climate, the metre and broad gauge railway facilities, the availability of electricity; these are the factors that are responsible for the growth of

industries in Bangalore. Hon'ble Members of this House must congratulate themselves that Bangalore is having this facility of solving the unemployment problem. My friend forgot one simple thing when he said that industries must be spread all over the State. Industries can thrive in particular places by virtue of particular reasons. Industries thrive at places where natural facilities exist. I want to point out to the House that Bangalore, fortunately, has these facilities and therefore these industries are here. I do not think that industries can be spread all over the State; hence my opposition to this resolution.

*Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—(T.-Narsipur).—I rise to support the resolution of Sri B. P. Nagaraja Murthy. Sir, my friend Sri Mascarenhas just now said that slums have developed not because of the growth of industries but because of some other reason. I might straightaway point out that because the population has increased and because so many factories have been established all round Bangalore and people have migrated into Bangalore from the rural parts, that these slums have developed.

The next point that he raised was about the unemployment. Sir, my friend was very particular in solving the unemployment in Bangalore City. May I point out that 84 per cent of the population live in villages? May I also point out, Sir, that these 84 per cent of the population will be without work for more than six months in the year? May I also point out that they will be idling their time for a period of seven to eight months in the year? Is it in fitness of things that they should idle away their time in the villages? My friend Sri Nagaraja Murthy is anxious to see that the labour force is well used. No other reason can stand against that resolution.

It is very necessary that we should see that these industries are started in rural parts. If there are no facilities, create them. Now the Government have taken up rural electrification; in most of the villages we have electricity and it is but necessary that we should

urge for the extension of Railway communications to most important centres. We have urged for such railway communications to so many places for the last 12 years and none of those proposals have ever been taken up as yet in spite of the promises made. Just because Bangalore has got broad gauge and metre gauge, it does not mean that we should establish all the industries in Bangalore itself. We may have some industries in other places also. Sir, very recently, when Dr. Visvesvaraya presided at the Industrial Conference at Bombay, perhaps this House remembers that he suggested that the subsidiary industries that are designed to feed the basic industries should be established all over the State. These basic industries are established in centres like Bangalore, Madras, Bombay and such other places. These basic industries need so many other things also and these subsidiary industries could as well be started and situated in the interior parts of the State. You were just now pointing out that the Government of Mysore have not started any industry for the last 10 years with their own money and it was the Centre that established these big industries. May I submit that the Centre would not have done so without the decision taken by the Government of Mysore or the advice given by the Government of Mysore. Does he mean to say that the Government of Mysore was not consulted at all? When the Government did give the consent, should they not have thought of establishing such industries in rural parts? Could they not have given an idea to the Centre that it would be more profitable to establish industries in rural parts? After all 16 per cent live in the Cities; why should you encourage people to migrate to cities and neglect their agricultural avocations? Our agricultural produce as compared to Japan is one-third; it is because of the neglect; it is because of the paucity of implements; it is because of so many other things. I have several instances to show where in the entire village has migrated to Bangalore City for the purpose of finding employment or appointments in an industry. What you contribute to

Grow More Food Scheme would perhaps absolutely be useless if such migrations are encouraged. If only you set up small industries or if you follow a programme of setting up small industries in various interior parts of the State, you will not only help the people to stay in their own villages to attend to their agricultural operations intensively, but they still would have appointments for the remaining 8 months in the year for their livelihood. It will certainly increase the wealth of the country as such and I submit that no opposition can ever be tolerated so far as this question is concerned.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡ (ಬೆಲೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮ್ಯಾನ್ಸರನ್ಮಾನ್ (ವರು ಬೆಂಗಳೂರೇ ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಪ್ರಶಸ್ತ ವಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮವನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಿಂದ ಅವು ಬೇಗ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಬರಲು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದಂಥ ಹವಾಗುಣ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನವಾದಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳು ಇಲ್ಲದಂಥ ಆಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಇರತಕ್ಕ ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಳೆಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತವೆಯಾದಾಗ ಕೆಲವು ಕಾರಣ ಗಳನ್ನೇನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾದರೂ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮವನ್ನೇ ಕೈಗೊಂಡರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವಂಥ ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಎಲ್ಲ ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆಯಾದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲ ಅವು ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೋ ಅಲ್ಲ ಆಯಾ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಸಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ಆ ನಮ್ಮ ಭದ್ರಾವತಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ; ಅಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾವು ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದು ಈ ದಿವಸ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮದರ್ಜೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರೆ ಅದೂ ಸಹ ಅಷ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಈ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈಗ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರುವಂಥ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗೆ ನಾವು ಇವರ ಆ ಒಂದು ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯದ ವಾದವನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ—ಈ ದಿವಸ ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರುವಂಥ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಹಾಸನ, ತುಮಕೂರು, ಮೈಸೂರು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡ.)

ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಳಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವವನು? ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ಈ ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯವೊಂದನ್ನೇ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದಂಥ ಆ ಮೆಷೀನ್ ಟೂಲ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಆ ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರುವಂಥ, ಹಾಸನ, ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ ಅಥವಾ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಹಾಗೆ ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆಗ ತಮ್ಮ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೊಂದು ಅಭ್ಯಂತರವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೆನ್ನು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೀರೋ ಅಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಸೂಚಿಸಿದಂಥ ಆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಈಗ ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಕೇವಲ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿರುವಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಉಳಿದುತಕ್ಕಂಥ ಆ ಹೈಗಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇಅಲ್ಲದೆ ಈ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣ ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ನಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವರಲ್ಲಿರುವಾಗ ಆ ಹೈಗಾಡಿನವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಈ ದಿವಸ ಕೇವಲ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಸಾಗಲು ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ—ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿಯವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವಂತೆ ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಅವು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆಗಬಾರದು ಮತ್ತು ಅವು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದರೇನೇ ಈ ದೇಶ ಸರಸ್ತೋಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇಕಡ 86 ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ—ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಹೊರಟಿರತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಈ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವಂಥ ಶೇಕಡ 16 ಭಾಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವಾರು ಖಾಸಗಿ ಜನರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿವೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ ನಹಸಾರು ಜನರು ಆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವೂ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಈ ದಿವಸ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಣ್ಗಾಂನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ತಮಗಿರಬಹುದಾದಂಥ ವ್ಯವಸಾಯೋದ್ಯಮಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ—ಅವರಿಗೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 4-5 ತಿಂಗಳು ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ವ್ಯಥಾಕಾಲಹರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕುಶಲತೆಗಳನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಧಾರೆಯೆರೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆ ಸಾಗರ-ಸೊರಬಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗುಡಿಗಾರರು—ಗಂಧದಮರದಿಂದ ಮತ್ತು ದಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದಂಥ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಮತ್ತು ಕುಶಲಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಇಡೀದೇಶದಲ್ಲೇ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಾರವೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ಕನಬು ದಾರರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇವರು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೊಂದು ಕೀರ್ತಿ ತರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಎಂದೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ತುಂಬ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಯೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ (ಮಳವಳ್ಳಿ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿಯವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಯೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ನಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದಿಟ್ಟುನುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತಮಾಡಬಾರದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹರಡುವಂತೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಮ್ಯಾನ್ಸರನ್ ಹ್ಯಾಸರವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತತ್ವ ಮತ್ತು ಧೈಯಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಆ ತತ್ವಗಳ ಮೂರೋದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಮ್ಯಾನ್ಸರನ್ ಹ್ಯಾಸರವರೇ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಏಕೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಪದೇಪದೇ ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ತಾವು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಖಂಡಿತ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೇನೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕಂಥ ನೀತಿಯಿಂದ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ 16ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ 16ರಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಕಾರನೀಡುವುದರಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇನೂ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶ ಸರ್ವರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ತಾವು ಈ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ತಾವು ಹಳ್ಳಿಯವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ನೋಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಈ 16 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ಅದು ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ನಿಟಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲ ಸಿರತಕ್ಕವರು ಈ 16 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನಾಂಗದವರುಗಳು ಯಾರಿಂದಲೇ ಅವರು ಪೂರಾಹಳ್ಳಿಯಿಂದಲೂ ಬಂದವರಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದವರೂ ಅಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರೇ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆನೂ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಜೀವನಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಂಥ ಜನರೇ ತಾನೇ ಈ ದಿವಸ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬಂದು ತಂಗಿರತಕ್ಕವರು ? ಹೀಗೆ ಆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಬಂದು ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾರಣರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಹಾಗೇನೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ನಾವು ಬಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿರುದ್ಯೋಗಸ್ಥರಾದಂಥ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿಕೆಲಸಗಳು ದೊರೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೂ ಸಹ ಬೇಗ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಕಚ್ಚಾಮಾಲುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯತಕ್ಕಂಥ ತತ್ವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕೆಲವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಿಷಯ. ಸಕ್ಕರೆ

ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡದು, ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದುದರ ಮೇಲೆ ಇರಾಖೆಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಮಳವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರು; ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಳವಳ್ಳಿಯಿಂದ ಈ ಕಡೆಗೆ ಬರುವ ನೂರಾರು ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಆಮೇಲೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗರಾಜ ಮೂರ್ತಿಯವರೂ ಮತ್ತು ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕನುಕೂಲವಾದ fallow land ಗಳು 18 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟಿವೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಜನರಲ್ಲೂ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಖುಷಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಜನರಿದ್ದಾರೆ; ಜಮೀನಿಲ್ಲದವರಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುವವರು ಒಂದು ಜಾತಿ; ಜಮೀನುಗಳಿದ್ದು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥವರು ಇನ್ನೊಂದು ಜಾತಿ. ಜಮೀನಿರುವವರು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುವುದೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ವಿಮೃಶ್ಯತೆ, ದೀಪ, ಸಿನಿಮಾ, ನಾಟಕ, ಹೊಟೆಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಖುಷಿಗಾಗಿ ಬರುವವರು. ಎರಡನೆಯ ಬಗೆಯವರು ಜಮೀನಿಲ್ಲದೆ, ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥವರು. ಈ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ತಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಈಗ ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ರೂರಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ಸ್‌ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಆ ಸ್ಥಳದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲೇ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಈಗ ನೀವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಪಾಳುಬೀಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸುತ್ತ 15 ಮೈಲಿ ಅವರಣದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಆಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮತ್ತು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ ಕರನಾಥ್ ಅದಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಬೆಂಬಲಕೊಟ್ಟು ಈ ರೀತಿಯ ಇಂದಸ್ತ್ರಿಯಲ್ಸ್‌ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri A. BHEEMAPPA NAIAK (Molakal-muru).—While I fully agree to the principles contained in this resolution,

(SRI A. BHEEMAPPA NAIK.)

I do not fully support this. Whether big factories could be started in villages, is a matter for consideration. The moment you start a big industry in a village, the other villages will be vacated and the villagers would throng there and it becomes a big city. It is not so easy to start a big industry in a village.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ನಾನು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಫಲ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ; ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ scatter ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am going to read your own resolution :

“This Assembly is of opinion that no more big factories should be started at Banagalore and the new factories to be started at Bangalore should be scattered throughout the State.”

That means that without consideration of its convenience, its utility, its co-ordination you want an industry not to be started in Bangalore. Supposing you want to start an industry where the help of a research laboratory is necessary. But suppose you start it in some remote part; can you get all those conveniences? You have got here a machine tool factory. A particular gauge line is very necessary in order to carry the big machinery and machine parts and all that. Can you remove that factory and start it in some remote part? In order to start an industry, several factors are necessary. I may mention the factors commencing with letter ‘M’—management, money, market; these are the three factors that are very necessary; then motive power, material, that is, raw material, machinery and men, that is, labour. Until all these seven factors are available in a certain place, it is no use starting any industry and trying to make it profitable. Therefore, any industrialist who wants to start an industry, must see whether all these conveniences are available at hand, whether it would be profitable to start it in a certain place. I quite agree that small scale industry, cottage industry and industry which gives additional labour to an agriculturist,

industries started under the Sir M. Visvesvaraya Scheme, such industries would be spread over the State, spread into the villages. But even there after one stage of industry is reached, you have to improve it, you have to centralise it. You take the industry of watch making. Watch parts are made in several homes and they are brought into a central place where they are assembled, set right and put into a proper order. That central factory should be situated in a bigger town where you have many other conveniences. Therefore, it is not merely a principle that Bangalore should be the centre no more. Once again, take Bangalore or any other place. For that matter, many co-ordinating factors are very necessary before starting an industry. As one of my friends said, in order to start a gold mining industry Bangalore would not be the centre because the raw material which is necessary is not available here. It would induce any industrialist to go to K. G. F. or Kudaregunte or Bellara or any other place that you can think of where the raw material is available in plenty; that would be the prime factor. Similarly, several other conveniences which are available at Bangalore are taken into consideration in starting an industry. Therefore, my friend Mr. Mascarenhas did not say in so many words that no industry should be started elsewhere; what all he says is where there is convenience, that factor has been taken into consideration in starting industries in Bangalore. Even in future, many factors which are available in Bangalore are to be taken into consideration and factory should be started and worked profitably. We should not pass a resolution and say that no more factories should be started under any circumstances in Bangalore. It is meaningless. Therefore, what I suggest is, if all the factors that are necessary to build up an industry, to make it profitable, to work it well, if these things are available in a place, let the Government consider those factors and say here is an industry which could be started with advantage in that place, whether it be a village or

a town, and nobody need object to that. Suppose a railway line is necessary and that factor is to be taken into account. You must consider about the transportation difficulty if a big factory is started in any village which is remote from the railway line, from the head line. All these difficulties will be there. Therefore, an omnibus resolution like this that no more factories should be started in Bangalore, would not be helpful. There are industries which develop the rural life, which give additional wages to agriculturists, which improve the economic condition of the villagers; such industries must be started in rural parts, they must be encouraged there, You must take every factor into consideration before starting an industry. The place also must be the primary consideration. Of course it is also very necessary that villages should be developed. Industries like tanning, shoe making, many other small scale industries—cottage industries should be spread over the rural parts.

It is necessary that villages should be developed. But I very much object to the principle that no more industries, big factories, should be started in Bangalore. It is a matter which would affect the future development of industry in Mysore State. It is for the Government to consider and it is for the industrialists to consider which is the best place where all other conveniences, which I just suggested, are available, and whether those things could as well be made available in villages—these are several factors to be taken into consideration. Especially the small scale industries should be spread over the State in the rural parts. But so far as big factories are concerned, unless the factors that are necessary to build up an industry are available, whether Bangalore or any other place, we must not situate that industry in a particular place. We must see that those factors are available and then start the industry at that place. Therefore, I oppose an omnibus resolution like this.

*SRI J. MOHAMED IMAM (Jagalur).— I wholeheartedly support the resolution sponsored by my friend Mr. Naga-

raja Murthy. I think he has brought this resolution not to deprive Bangalore of its existing facility of industrial development. He has brought it in the interests of the City of Bangalore itself.

(Interruption).

In the interests of the City itself. This growth of population is attended with serious consequences. It is not a fresh problem. In fact this problem has been engaging the attention of the Government from a very long time, from the year 1945. It was felt at that time that Bangalore, if allowed to grow indefinitely, both in population and area, many problems would arise which perhaps the Government might not be in a position to tackle satisfactorily. Bangalore is a nice place. It has a nice and salubrious climate. I will be correct if I state that Bangalore City is a paradise city in the whole of India. Many people, not only from other parts of India, but from outside India also, are anxious to settle in Bangalore. This is the natural inclination of all the people. It is with this view that many people from outside compete with one another to come and start factories. As it is, the population is growing out of bounds. About ten or fifteen years back the total population of Bangalore was three lakhs—three hundred thousand. Now the population has grown nearly to eight lakhs. The population has gone up tremendously. This growth is due to a large number of people from not only villages but also from outside the State migrating and settling down here. I feel that the population has already grown enough and it is growing beyond control.

Now let us consider what are all the consequences. Take for example the water supply problem. You may have heard that the water supply problem is causing serious concern. In fact seven years back, the problem arising out of water supply was considered and a co-ordination committee that was appointed at that time thought of bringing water from Cauveri River, because the existing sources from Thippagondanahalli would not suffice to provide water

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

to the entire population. If we allow the population to grow without control, then I can tell you that after five or ten years, Bangalore will be starved of its water supply—as it is, it is starved of its water supply, and people will be put to many difficulties.

Next, there is the housing problem. Many people are without houses. Rents have gone high, which a middle class man cannot pay. The cost of living has gone up. This has created many difficulties.

Then the third problem is the health problem. My friends pointed out the existence of a large number of slums, which the Corporation is unable to tackle satisfactorily. Congestion has increased. Once upon a time the City of Bangalore boasted of its salubrious climate. Now, I will not be mistaken if I state that the health of the City of Bangalore has deteriorated on account of over-crowding.

Then there is the Labour problem. The more the industries are concentrated in one area, the greater will be the labour difficulties and labour problems. For example, if there is a strike in one factory that strike epidemic will spread all at once throughout the industrial area and there will be a good deal of dislocation of industrial growth. It is always very dangerous to concentrate all industries in one area, because it is always attended with many grave problems. Strikes and other problems will become so acute and widespread that industrial growth is retarded and you will have endless trouble. In the maintenance of peace, it will present with serious difficulties. If we allow the population to grow indefinitely, a time will come when the Corporation will not be able to function properly and the Government will not be able to function properly, and all these industries will suffer; and, they will be retarded. It was pointed out by my friend that Bangalore is the best place and it is the ideal place for starting more industries. I beg to differ from this. On the other hand, the policy of the Government should be such that they should distribute all these industries

throughout the State so that it is not merely the City of Bangalore that should advance economically, but the entire State should come up and improve not only economically but industrially also. This is the policy adopted in other countries also. For instance, take England. In the City of London, comparatively, there are very few industries. They have divided the country into zones. They have allotted what kind of industry should go in what zone. For example, the Birmingham and Coventry area has been allotted the iron industry. Round about Manchester and Lancashire the textile industry has spread. To the north, Newcastle has the colliery industry. If you tour in that country, you will find that some industry or other is flourishing in every place. Instead of having one big place with all the industries, you will find a number of cities with not a huge population still flourishing with one kind of industry or another. So much so the entire country has improved, has developed industrially and economically and simultaneously.

11-30 A.M.

Mysore State is an ideal State for starting an industry. In any part of the State it can be started. For example the telephone industry was started in Bangalore. I take a challenge, this industry could have been started at any other place in the State. Harihar would have been an ideal place. I am sure that that place presents greater conveniences than here if you had started that industry or any industry at Harihar. You have got power. Sri A. Bheemappa Naik has visited the place. Then, there is the Machine Tools Factory. If it had been started at Hassan, it would have gone on without any difficulty. Power is available and water is available, also land and labour and what more do you want? The only impediment is, those who want to start an industry want to live in big cities, in a healthy climate. In fact I myself have persuaded some people. There was an attempt by some to start a cycle factory here. I advised them to go to Tumkur. But they said: 'No, no, Sir; how can we go to Tumkur? It is remote.' That

is what they say. All those people that come from Delhi and other places want to settle in Bangalore, because they do not want to go to any other place. In Bangalore there is good society, good climate, good water supply and electricity and all these factors contribute to people desiring to settle down here. If we allow any further growth of the City, I am sure that the normal life of the people here will be crippled. They will feel a lot of difficulty in the matter of water supply, lighting and health. So I submit that in spite of whatever Sri Mascarenhas has said about this matter, I will be glad if you shift all the vegetable oil factories at Bangalore to some other place. (*Laughter.*) Please allot one factory to Jagalur. Supposing you select 89 factories, if you start one factory at each taluk how nice it will be! You will thereby be solving unemployment problem to some extent. You will be improving other places economically and you will be making those people happy. You must think of industrial development not in one place but in the entire State. All facilities needed for the growth of industries must be made available in every corner of the State. So we must view this seriously. In fact the problem of over-growth of the population of the City of Bangalore has been engaging the attention of the Government for a long time. I believe that the Co-ordination Policy Committee have also recommended to a similar effect. So you must seriously consider that the city of Bangalore is not further over-populated. This can be done only in two ways. First of all you must stop all further expansion of industries in city. If anybody wants to start any industry here, you please tell him: "We cannot allow you to start your industry at Bangalore; if you are going to Chitaldrug or Harihar or Tumkur, where all facilities are available, you can start it there". (*Interruption.*) The second question is migration of the people. I am not very much concerned about people who migrate from villages to Bangalore but a large number of people have migrated from outside to this City. They are contributing a good deal to over-

population, and not only to over-population but also, if I am not mistaken, they have ousted our people from business.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—How can we stop them?

Sri J. MOHAMED IMAM.—If possible, let them live in Jagalur or in Tumkur. I do not know why people are enamoured of city life. Even a small place like Jagalur or Harihar has all the amenities of the city of Bangalore. Take any other place also. Take T.-Narasipur. You have got protected water supply. Jagalur has protected water supply, electric lights, salubrious climate, high school, cinema (*laughter*), and what more do you want? You have got a small club also. What more do you want for comfortable living? I do not know why people are hankering after city life. They go and over-crowd in the city, make themselves miserable. In fact I was addressing a number of retired officers: You please go to Jagalur, settle yourself there and you will be more useful to yourself and to the society, you will be a friend, guide and philosopher to the people in that area. I think the cost of living will be 50 per cent less. For the amount that he spends in Bangalore he can construct a building and invest some amount on the land and he can lead a happy life. Anyhow, whatever may be the views of Sri Mascarenhas or of Sri Bheemappa Naik, you must consider this problem seriously. If you allow the city to grow, the normal life will be dislocated. I am sure that Government will view this problem seriously.

* ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಈ ರರಾವನ್ನು ತಂದಿರೆ ತಕ್ಕವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ತಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ವಾದವಂತೂ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ನಾನು ತಳೆದಿಲ್ಲ. ಈ ರರಾವನ್ನು ಅಡಗಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರೆ ತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾದರೂ 'No More big factories shall be started in Bangalore' ಎಂದು ಅಂದರೆ small factories ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತ ವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.)

ಎರಡನೆಯ ವಾಕ್ಯ ನೋಡಿದರೆ: "the new factories to be started in Bangalore should be scattered through out the State" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗಾಯಿತು. ಇದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ! ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಸೌಲಭ್ಯ ಎಲ್ಲ ಸುಲಭವಾಗಿ, ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದರೆ ಅವು ಉರ್ಜಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು suitable placesನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಠರಾವಿನ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ನಾವು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವು ಅಂಗೀಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದು ಸಹ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸೂಚಕರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು advice ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ. This Assembly is of the opinion ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯವರು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು, ನಾಳೆ ಗವ್ವಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೇ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂದಿಗ್ಧತೆ ಸರಿಸ್ತಿತೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರು ಫಿಲ್ಮ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸೂಟಬಲ್ ಪ್ಲೇಸ್ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ best suited for various reasons ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದರೆ 'ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಡಿ' ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ! ಒಟ್ಟು ದೇಶದ ಹಿತ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಿತ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಈ ರೀತಿ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಈ ಸಭೆ ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿ ಬಾರದು, ಅದರಿಂದ ಅನಾನುಕೂಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಸರಿಯಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕ್ಷದಲ್ಲ ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ತರಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು throughout ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ (ಗಾಂಧೀನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು as it stands ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬಾರದು, ಎಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡಲಾರರು. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮನೋಭಾವ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಲಿ, ಚಿಕ್ಕದಾಗಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು principleಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಆಗಲಿ, ಗವ್ವಮೆಂಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀ ಆಗಲಿ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ raw materials, ಒದಗುತ್ತದೆಯೇ. ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಮಾಲಿಗೆ easy ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಸೌಲಭ್ಯವುಂಟೇ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ availability of raw materials, easy marketing, capital, credit system, stock-change, communications and availability of labour ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು, ಇವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಭಾರಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಯನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಲಾರವೆ 'ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಎಂದರೆ small factories ಕೂಡ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಬಹುದು. ಅವರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಸ್ಟ್ರೆಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿನೋಡಿದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ big factories ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅಲ್ಲೂ ಸಹ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರಮೇಯ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಒಂದು problem ಇದೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಈ problem ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು ಶುದ್ಧ ಅಸಂಭವ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪಾಸದ ಮನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದೂ ಸಹ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅಲ್ಲೂ ಮನೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ದುರ್ಲಭ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂ ರವರು population ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವವಕಡೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಖಂಡಿತ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ family planning ಇರಬೇಕು, ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಪೊಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಇಮಾಂರವರು ತರಬೇಕು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಕಡೆ concentrate ಆದರೆ strikes ಮುಂತಾದುವು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ

ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸ್ಟ್ರೆಕ್ ಆಗಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇಶಗಳ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ನಡೆಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇಶಾದ್ಯಂತ (ಟ್ರೇಡ್ ವೈಸ್) ಸ್ಟ್ರೆಕ್ ಆಗಬಹುದಾದ ನನ್ನ ವೇಶ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು avoid ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಉದ್ದೇಶ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡ ಕೂಡದು ಎಂಬ ಒಂದು restriction ಮಾತ್ರ ಆ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು-ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗರಾಜ ಮೂರ್ತಿವರರು ತಂದಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಬರೆದಿರುವಂಥ ವಾಕ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 8 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯವರೆಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಸೇರುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ; ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಕರ್ಷಿಸುವಂಥ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿವೆ, ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪುನಃ ಇಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೆಲಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರೇ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೂ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಜನ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಫೀಕ್ಯೂರಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಜನ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ, ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಎಂಟು ತಿಂಗಳು ಬೇರೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. ಎಂ. ಮ್ಯಾನ್ಸರೇಕಾನ್‌ರವರು ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗ ಸಂಚಾರಾನುಕೂಲ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ

ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಯಾವ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆಯಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಫೀಕ್ಯೂರಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಜ, ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ಸುಬ್ಬಮ್ಮ.—ನಾನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಈಗ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು, ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಬೇಕು, ಅದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗಾಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಿದಿರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬೇಕಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡದೆ ಬಿದಿರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರುವುದು ಯುಕ್ತವೇ? ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಣ್ಣು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದೇಲ್ಲಾ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅನ್ಯಾಯ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು, ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವವರು ಆ ಕೆಲಸ ವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಸೋಮಾರಿಯಾಗಬಾರದು, ಅವರೂ ಸಹ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ನೂಚಿಸಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಒಂದು ಕಂಡಿಷನ್ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ “should be scattered throughout the State as far as possible” ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ತತ್ವ, ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಬಹಳ ಶಾಖಾನೀಯವೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ರೇಹಮಾನ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾದಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ನನಗೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿರುವುದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ; ಮಾದಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಭಾಗ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸಾಧು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.)

ವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ. ಬೆಂಗಳೂರು ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆದರೂ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ತಲೆ, ಕೈಕಾಲು ಎಷ್ಟು ಗಾತ್ರ ಬೆಳೆದರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟು ದೇಹಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಅನರ್ಥ ವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಅನರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್‌ರವರು ಸ್ವಂಟಿಫಿಕೆ ಆಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಐಡಿಯಲ್ ಆಗಿರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಐಡಿಯಲ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಗೆ ಐಡಿಯ ರ್‌ಗಾಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈಲ್ವೆ ಸೌಕರ್ಯ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ಸೌಕರ್ಯ, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ ಕೂಡ ಹಳೆಯಾಗಿತ್ತೆಂದು, ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಈಗ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ, ಬಿಡೋಗ್ರಾಫಿಕರ್ ಕಂಡೀಷನ್‌ನಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಈಗ ಅದೊಂದು vicious circle ಇದೆ ಹಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ಕಡೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದಾಗ ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ಯಾವ ರಾ ಮೆಟ್ರೀಯರ್ಸ್ ಇತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವಾಂರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಟೆಲಿಫೋನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಮತ್ತು ಮೆಟೀಟಿಟಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾ ಮೆಟ್ರೀಯರ್ಸ್ ನಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಯಿದೆ, ಕ್ಲೈಮೇಟ್ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ, ಸಾವಿರಾರು ಹೋಟಲುಗಳಿವೆ, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿದೆ, ರೈಲು ಮಾರ್ಗವಿದೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ವಾದ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇನ್ನಾವ ಕಡೆ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಪುರುಮಾಡಲು ಈ ಸೌಕರ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲ ಇರಲಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಐಡಿಯಲ್ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಇಲ್ಲವು, ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಪುರುಮಾಡಿದೆ, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅಂಥ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, all the seven M's ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡ ಬೇಕು, ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾದಯ್ಯನವರು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕಿ ದ್ದಾರೆ, ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ವಿತಂಡವಾದ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು easy way, the line of least resistance ಎಂದು ತೋರಿದರೂ, ಅದರಂತೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸೌಕರ್ಯ ನಿಕ್ಕುವ ಕಡೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಮುಂದೆ ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶವೇ

ನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರ ತಲೆಗೆ ಹತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಾನೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್‌ಸೇಷನ್ ಆಗಿರುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನರ್ಥವೇನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಣ ತರು ಮತ್ತು ದೂರಾಲೋಚನೆಯಿರುವವರು ಯೋಚಿಸಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಕ್ಷೇಪಕೃತವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಆ ಅನರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವಾಂರವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಯುದ್ಧವಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಅನುಭವದಿಂದ ರಷ್ಯಾ ದೇಶ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾ ಯುದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದೂರ ದೂರವಾಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಗಳನ್ನು ಹರಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಯಂತ್ರಯುಗದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯ ವಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ವಿತಂಡವಾದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಕೂಡ ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ, ರೈಲು ಮಾರ್ಗ ಮುಂತಾದವು ಒಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿ ನಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸದೆ ರೈಲಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆಗೆ ರೈಲನ್ನು ಹಾಕಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಬಹಳ ಸಾಧುವಾದುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಯೆಂದೂ, ಅದರ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆಂದೂ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDHAEERAPPA.—I want to know one thing, Sir,

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಡಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕು. ಕಾಲ ನಿಕ್ಕುವುದಾದರೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—That is why I asked the House whether they are prepared to sit for half an hour more.

MEMBERS.—No, Sir.

Mr. SPEAKER.—Then the Minister may reply.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್ (ತುಮಕೂರು).—ನನಗೆ 5 ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

Mr. SPEAKER.—If the House is not prepared to sit half an hour late, I do not think it is possible.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯ ದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಎರಡು ಕಡೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಾದರೂ ಹಿಗಿರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಊಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯು

ತ್ತಿದೆ, ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ನಗರ ಬೆಳೆಯುವುದು ಅದೇ ಲೆಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನಗರದ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಅದಷ್ಟು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಮಾಂರವರೂ ಸಹ ಈ ನಗರದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಅವರ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೊರಗೆಡವಿದ್ದಾರೆ.

12 NOON.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆದಿರುವುದು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್‌ವರರು ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೇವಲ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ; ಈ ನಗರ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್—ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೊಂದ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಈ ನಗರ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಇದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಪಾರದ ಕೇಂದ್ರವನ್ನನುಬಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದೆಂದೂ, ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಏನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನೋಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ:—

“Industrial development in India has so far been on an unplanned basis and it has been concentrated in a few select areas. Although there has been a trend towards wide dispersion of some industries like cotton textiles and cement, industrial development in some parts of the country has lagged behind seriously. The excessive concentration of industries brings in its train certain economic and social disadvantages and a wider diffusion of industry is desirable from this larger point of view. Further, if industrial development in the country is to proceed rapidly and in a balanced

manner, increasingly greater attention will have to be paid to the development of those States and regions which have so far remained backward. Under the Industries (Development and Regulation) Act, the Government has powers to regulate locations. The extent to which the pattern of industrial location in the country can be changed within a short period is undoubtedly limited. For any industrial undertaking to operate profitably, it must have easy access to raw materials, to labour, to power and to markets. The tendency for industries to concentrate around certain areas where industrial development has already taken place is explained by the availability in those areas of a large number of “external” economies on account of the prior development of ancillary services and facilities, like banking, transport and communications. It is difficult, therefore, in the initial stages to induce private industry to choose a new location where such facilities are inadequate. A considerable proportion of the industrial development envisaged in this five-year period is by way of expansions of existing industrial units. The question of the location of the new iron and steel plant is at present under consideration. The generation of electric power by the major multi-purpose projects envisaged under the Plan will open out large possibilities of industrial development in Punjab, Bihar and Orissa. There are large potentialities of industrial development in several other States, and it is desirable in order to secure a balanced regional development in the country, to give increasing preference to such areas in the matter of location of new industrial undertakings.”

ಈ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪ)

ಈಗ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕಂಥ ಅಂಶಗಳು ಎರಡು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದಂಥ ಮೊದಲನೆಯ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಆಯಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದಂಥ ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಚ್ಚಾಮಾಲುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂಥ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಇರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಗಿರಣಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕದ್ದು. ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ತಯಾರಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಸಾಗಿ ಹೋಗಲು ಇರಬೇಕಾದಂಥ ಅನುಕೂಲತೆ. ಇಂಥ ಅನುಕೂಲಗಳಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೆಯೇ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸಮಿತಿಯವರು ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವು ಬಹಳ ಸಾಧುವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಈಗಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೇವಲ ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥವುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿರುವವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳೆವೆಂದರೆ—ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಏರ್ಕ್ರಾಫ್ಟ್, ಇಂಡಿಯಾ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ, ಮತ್ತು ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ—ಇವೇ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಟೂಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಬೇರೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಾನು ಮತ್ತು ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನಾಗಲೇ ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವವಾಗೆ ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಚಿನ್ನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಹಾಗೇ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗಲೂ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದವು, 'ಅಲ್ಲಿ facilities ಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇವೆ, trained labour ಇದೆ, ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಹುದೆಂದು ಅವರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆವರು: ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇದೇ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಿಸರ್ಚ್ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ತಾತಾ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿನ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ನಿಮಗೆ ಈ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಾದವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಇದು ಇಲ್ಲೇ ಬರಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ

ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲೇ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ: ನಿಜ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ಬಂಡವಾಳಗಾರರು, ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ನಿಪುಣರು ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ private sector ನಲ್ಲಿ, ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಹಾಕಿರುವಂಥವುಗಳು. ಹೀಗೆ ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವಾದರೂ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ವಾದವನ್ನು ಯಾವ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಬೇಕೋ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವಂತೂ ಇನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು private sector ನಲ್ಲಿದ್ದು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಯಾವರೀತಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದೂ ಕೂಡ ನಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೆಷಿಲರು, ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿಯವರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. Slum area ಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ geographical boundary ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಕೆಂಪೇಗೌಡರು ಹಾಕಿದ್ದ ಕಲ್ಲನಾಚೆ ಹೋಗಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಷಯವಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಯಾವ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ನೋಡಲ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಹುಭಾಗದ ಫಳ್ವಿಗಳು expand ಆಗಿ ಮೊದಲಿದ್ದ ಊರಿನ ಎಲ್ಲೆ ಕಟ್ಟನಾಚೆ ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಊರ ಹೊರಗಡೆ ಹೊಸಹೊಸ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಕಳೆದ 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೂ ಆಗತಕ್ಕ ಜನಗಣತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಭೇರಿ ಬರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರವರು ಹೇಳಿದವಾಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾನೂನುಮಾಡಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉಪಾಯ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಭಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಈಗ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧದ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಯುದ್ಧ ತಲೆದೋರಿದರೆ ನಮ್ಮ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅಪಾಯ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನೂ ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಾನವನನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನು ನೃಪ್ತಿಸಿದಂಥ ಸಿಂಹ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ 4 ಲಕ್ಷದ 26 ಸಾವಿರದ 926 ವರ್ಷಗಳ ಆಯಸ್ಸಿದೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ನಗರಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆಂಬ ಭೀತಿಯನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆಟಂ ಬಾಂಬ್; ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಬಾಂಬ್, ಕೋಬಾಲ್ಟ್ ಬಾಂಬ್ ಹಾಕಿದರೂ, ಮನುಷ್ಯ ಜನಾಂಗ ಇದ್ದೇ

ಇರುತ್ತದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಮೇಲೆ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಸೈನ್ಸ್ (ವಿಜ್ಞಾನ)ದ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ನಾನಾದರೂ ಬಹಳ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿರತಕ್ಕಂಥದರಲ್ಲೂ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏನೆಂದರೆ—ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮದ ಕೆಲಸಗಳೆಂದರೆ ಉತ್ಪಾಕ ಕಡೆಮೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದವರು ತೊಡಗಿ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೂಲಿಯೇ ಇರಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕೂಲಿಯೇ ಇರಲಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಾಂಧವರು ಅದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗದೆ ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮ ವಹಿಸದೆ ಆಲಸ್ಯ ಮನೋಭಾವ ಏಕೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವ ಮೂಲೆಯ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ನೋಡಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬಾಂಧವರು ಬಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದವರು ಅಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನು ಕಾರಣವೋ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಇಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕಿದೆವು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಮೇರಿಕ ನಗರಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ವಾದದಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲ, ನಿಲ್ಲಲಾರದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಿಲ್ಲಲಾರವು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಾರವು ಎಂದು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು ಗ್ರಾಮಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿರುವ ಕಾಪುರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು, ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಂವಾಗ ಅಂಥ ಕಡೆಯೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ Raw Film Industryಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಬಂದಾಗ, ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲವಾದ ಜಾಗ ಕನ್ಸಂಬಾದಿ ಕಚ್ಚೆಯ ಹತ್ತಿರ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇ

ಕೆಂದು ಬಂದಾಗ ಮರೇನಾಡು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲು ಇರುವ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆವು. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯಲೆಂದು ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆವು. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಕೆಲವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನಾದರೂ ಸಹ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪೂರ್ಣ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ private sector ಏರ್ಪಟ್ಟು ಖಾಸಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಪಂಡರ್ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬೋರಣ್ಣ ಗೌಡರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅವರ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ, natural facilities ಎಲ್ಲವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ—ಭದ್ರಾವತಿ, ಹಾಸನ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಕನಕಪುರ, ಟಿ.ನರಸೀಪುರ, ಕೋಲಾರ, ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೆನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬರಲಾರದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಬ್ಬಮ್ಮನವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆಯೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರದಿಂದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಜನರು ವಲಸೆ ಬರಲು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಮನರಂಜಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಈ ನಗರದ ಕಡೆಗೆ ಜನರಿಗೆ ಮೊದಲು ಗಮನ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದೇ ಆಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸಿನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹುಣಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಮುಖ ರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ 18 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೂ, ಅದು ಅಥೋಗತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯೇ ಆಗಲಿ ಅದು ತಲೆ ಎತ್ತಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ natural facilities

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.)

ಎಲ್ಲ ದೊರಕುತ್ತವೆಯೋ ಅಲ್ಲ ಅದರ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಯುಕ್ತವಾದುದು.

ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸಬರ್ಬ್‌ಮಾಡಿ, ಕಾರೊನಿ ಮಾಡಿ, 300 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಅಲ್ಲ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯೂ ಉರ್ಜಿತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಆದಷ್ಟುಪುಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ localise ಆಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಯಾವಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಇವೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್, ಫೆಸಿಲಿಟಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇದೆಯೋ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜರ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ರೈನ್ ನದಿಯ ಎರಡು ದಂಡೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೂ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ರೈನು 106 ಮೈಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲೇ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ concentrate ಆಗಿರುವುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲಾ ಒದ್ದಿರಿ, natural facilities, raw materials, transport facilities ಎಲ್ಲವೆ ಅಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದಲೇನೂ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ natural facilities ಇರುವುದರ ದೆಶೆಯಿಂದ ಬೆಳೆದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ಹೋಗಿಬಾರದು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಕೆಲವರು ಎತ್ತಿದರು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ನಗರದಲ್ಲಿ optimum size of population ಇದ್ದರೆ, health, sanitation, law and order ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ maintain ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಮೂಲ ತತ್ವದ ಅಂಶವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕಿಟರು ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಸಮಜಾಯಿಷಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—I beg leave of the House to withdraw the resolution.

The resolution was, by leave, withdrawn.

Business of the House.

Mr. SPEAKER.—The programme for the rest of the session will be like this: Tomorrow the Non-official business.

14th April,
Wednesday.

15th April, Presentation of Sales
Thursday. Tax Select Committee
report.

Consideration of the
Mysore Housing
Board Bill, and
Mysore Cotton Press-
ing and Ginning
Factories Bill and
other Bills.

16th April, Receipt of amendments
Friday. up to 11 A.M.

16th April Sales Tax (Amendment)
and 17th Bill and other Bills.
April.

18th Sunday. Holiday.

19th April, }
Monday, } Bills.
20th April, }
Tuesday. }

The House will now rise for the day and meet tomorrow at 12 noon.

The House adjourned at Twenty-five Minutes past Twelve of the Clock to meet at Twelve of the Clock on Wednesday, the 14th April 1954.